

ide POSI-
en, zoo-
fneerd-
te — mis-
e storm-
Heb je wel
is, een zui-
van „veel
even“ de
eld hebben?
den staat
en: je krijgt
hebt voor je
ling bestaat
wat dan?
Rechts (uit
eren)? Links
is weer maar
jacht wordt
is daad van
f ophoudt—
anderen ja-
lososen nog
van-contrast-
er te zoeken
ellingen zijn
ook.

ijk zijn, en
mak een bit-
Maria haar
vent van on-
den tempel
pel verbaasd
uit „Mozes“
n was Philo
toen Hij aan-
dat hij Mo-
hun eigen
eerpun-
oornaamsten
lijven, en op
ecumenische
fische wer-
jaar geleefd,
in was. Ze
lo hun zoo'n
En ze zagen
enomen had.
(of zand in
het vast en
otje, lid van
belprijs voor
rschenen in
destijds aan
stadsnieuws
hebben? De
eerde ver-
ltijd, zoodra
mooren. An-
zelf, en dan
z. de vrien-

voor al wilt
lingen
s van Philo
gesteld.

n uilskuiken

remonstrant-
varen Philo-
n in klij-
eft God wat
ddenmannen,
ken, en nog
moest God

volutionair)
middengroep
nders, als 't
behoudend;

e barthianen
A. zijn, een
leke jasie
(an Niftrik),
i, maar b.v.
oemden zeg-
omen barthi-
e doorbraak.
die Tweede
links een
tijd tegen de
extremisten.
samen po-
theolo-
reek als wij;
stgenoemden
hunner: ik
ogisch
met jultie
ezegend zijn,
eurig verra-
v. d. A.-door-
met lieden,
hebben ge-

scholden, zware communistische revolutionairen; wie weet, zuchten ze, zijn ze allemaal wel ontdaan van hun extremisme? Het debat is nog aan den gang; en voorloopig hoor je er niet meer van. Maar geloof jij ook niet, dat eerstgenoemde achter hun vuistje fluisteren: heb nog maar even geduld, ze komen wel?

Nu, dat laatste geloof ik ook. Ze komen wel. Ten-
zij.....

Tenzij God, op zeer korten termijn of een nieu-
we reformatie geeft, of een versnelde re-
volutie toelaat. Want als de revolutie (die de
doorbraaklieden wel gebruikt, maar ze straks ook
weer onder de extremistenvoeten loopt, en vertrap-
t) haar tempo versnelt, om de heele wereld te revolutio-
neeren, en over de wereldbaan de tegenstelling tus-
schen rechts en links te doorbreken, en den overwin-
naar der wereldrevolutie te verklaren tot den Gema-
tigden Man, den laatsten-Eersten Philopiel zonder
philofielten — want de antichrist kent alleen
maar christenfielten —, dan is de heele
wereld een doorbraakvlakte geworden; de heilsstaat
zal geen rechts en links meer kennen. Philo heeft
straks afgedaan n.l. in de groote stad, die geestelijk
genaamd wordt Sodom en Egypte, alwaar ook onze
Heere, Philo's „tijdgenoot“, gekruisigd is, terwijl Philo
in Alexandrië met de grieken aanpapt.

Och, dat tegenstellingenrijtje.
O, die contrastentafel.
Binnen een paar maanden worden de tegenstellingen
weer anders gesteld; wat heden links was is mor-
gen rechts. En omgekeerd. Het is het oude spelletje
van girondijnen en jacobijnen. Hoe brutaler de filo-
fielten worden, hoe nerveuzer de filofielen. Zetter,
denk aan die t, eerst erin, dan eruit.

Of, nog een voorbeeld: kijk eens naar persschouw-
verleden week. Een synodale dominee. De man be-
zweert bij hoog en bij laag, dat Gods volk geen ge-
meenschap hebben mag met jou. Noch met je domi-
nee. Want Berkouwer zei tegen de Van Dijk: u moet
het probleem van het re-m-o-n-s-t-r-a-n-t-i-s-m-e
stellen. Op de synode. Toen kreeg je, in die nerveuse
stemming van 1944 de suggestie: rechts, dat was
in 1926 Assen, en links, dat was toen Geelkerken.
In 1944 wees men op Remonstrantisme: dat heette
toen linksch. En de formules van 1944, die waren
rechts. Toen kwam na 1944 de Wereldraad van
Kerken aan de orde. De linksche groep in de synodo-
cratische synode zei: we hebben nu flink ons best
gedaan, in 1944, tegen die lui, die vroeger theolo-
gisch rechtshen heetten, de „Reformatie-lui“,
maar die we netjes als revolutionairen, en dus als
kérkelijk linkschen, hebben helpen weg-
sturen. Stuurde niet de rechtsche flank van de haag-
sche dominees een briefje naar jullie, toen ook de
linksche Barkey Wolf een telegrammetje zond? Dus
zijn wij óók mondig, en nemen ook geen blad voor den
mond, en we zeggen: de wereldraad van kerken, dat
kan wel! Neen, zei toen de rechtsche groep in de sy-
node, dat kan niet, want, al zitten we met den groo-
ten teen van den linkervoet in de klemmen van dien
wereldraad (Indië, zending), we zullen toch met de
rechterhand hier in ons polderlandje het roer nog
rechts houden; geen Wereldraad, maar 'n I.C.C.C. die
vaart tusschen communisme en anti-communisme en
tusschen modernistische en orthodoxe theologie
ook door: ze betreedt den koninklijken
weg van Philo. Maar daar komt ineens bij de I.C.C.C.
een groepje, dat van Wesley gezangen zingt, gezan-
gen, die bij „rechts“ zeer in trek zijn; doch zelf zegt
die groep: maar ik ben arminiaan, al heet die
„linksch“. En nu komt een synodocratische domi-
nee, die jou en mij heel erg linksch vindt, en die waar-
schijnlijk zegt: lees toch een philophile krant (Waar-
heid en Eenheid) en blaas toch een philophile wijs
op het fluitje van den vredesman (Toornvliet), nu
komt hij ons allemaal vertellen, dat hij tégen
linksch remonstrantisme is, natuurlijk, maar meneer-
tje, er is óók rechtsh-remonstrantisme; en nu
kiest de I.C.C.C. den philofielen weg.

Schei uit met Philo. Ieder kiest of zichzelf
of een lieveling van hem tot mid-
delpunt: neemt dan een passertje; trekt dan een
cirkel, zoo'n móóie ronde; trekt door dien cirkel een
middellijn, hij kan er duizend-en-één-trekken, als ie
maar een fijne potloodpunt geslepen heeft; noemt dan
van die middellijn het ééne den omtrek rakende R
(rechts) en het ander L (links); en vaart dan heel
parmantig op zijn „koninklijken weg“, den Philo-weg.
Hij gaat, snap je het nu, zijn eigen gang, en
denkt: dit is de gang der gematigden. Hij is 'n Philo-
fiel. De Philofielentduivel komt hem straks halen
als de storm losbreekt; hij heeft geen stuur meer.

Vandaag was het middelpunt de belijdenis? dan is
Schiller rechts, morgen is het de synode als opper-
kerkeraad, dan is Schiller links.

Heden is Barkey Wolf links — als het gaat om
de oecumenische coalitie, en morgen is hij met een
telegrammetje van een paar kwartjes aan een opper-
kerkeraad rechts: hij komt óók op tegen de lui,
die vroeger rechts heetten, maar aan het centrum (de
bestaande machts-groep) niet als middelpunt de ge-
bührende eer hebben gegeven.

En, nou oppassen, amice. Niet zeggen: fijs, ze kre-
gen er allemaal weer es van langs. Jij en ik
loopen ook gevaar. De tollenaar lijkt ons
rechts in zijn gebed: o God wees mij zondaar genadig.

Maar hij werd door iedereen links genoemd in de po-
litiek, want hij hielp de bezettende macht, zoo'n veld-
politiekerel. Christus zegt: hij was, toen hij aan 't
bidden ging, pas op weg, om van dat ex-
tremisten-en-contrast-extremisten-gezeur af te komen,
toen hij naar de norm ging luisteren over de heele
linie, en het gestolene teruggaf, met
een flinke schep er boven op: vierdubbel gaf hij het
terug.

„Wees u zelf, zei ik tot iemand, maar hij kon niet,
hij was niemand“, zei eens een philophile poët in de
rechterflank der delftsche remonstranten, De Genes-
tet. Hij had niet in de gaten, dat het onder zijn zan-
gers en speellieden zóó stond: wees u zelf, zoo zingt
daar iemand, maar hij kon 't niet, hij was..... een
filofiel; — en zijn graf, daar loopen binnenkort de ex-
tremisten van vandaag, als ze den morgen kunnen
halen met 't tegenwoordige vaandel, gauw over heen.
Vandaag hopen ze allemaal, dat er onder de commu-
nisten philofielen komen: Tito b.v. En ze vragen zich
af: hoe komt Thorez in dat vliegtuig naar Moskou,
en hoe gaat hij: als philofiel onder de communis-
ten, dien de linkerflank wil wegwerken, of als propa-
gandist voor de vijfde colonne, straks als er oorlog
is? Nerveus kijken ze het vliegtuig na. En de groote
politiek wil Franco philofiliseeren, en geeft Tito een
pak Marshalldollars, en hoopt zoo te bereiken, dat wat
die synodale dominee voor de I.C.C.C. Vlaarspeelt —
rechts-links-ligtjes trekken binnen den remonstran-
tencirkel, óók aan washingtonsche gematigden luk-
ken zal binnen den cirkel van het communisme. Noem Stalin links, Tito rechts in zijn kring, en je
wint den philofielen vrede, denken ze. Maar Stalin
zegt: je hebt me broeder genoemd in Yalta, en nu
komt mijn Doktrine. IK ben geen vriendje van Philo.

Denk jij, amice, aan jouw „Doktrine“. Wees jij
geen vriend van Philo, maar wees jij een vriend,
wees jij een metgezel van allen die Gods Naam ten-
slotte vreezen, en dan weer leven naar zijn goddelijk
BEVEL!

Hartelijken groet hoor, en steeds bang zijn voor je
eigen „jodenstreken“, en tot Zondag, je

ADOLPHUS VENATOR.

GRONINGER Brieven

Amice frater,

Nog in één opzicht had Nietzsche tegenover zijn eeuw
het gelijk, althans ten deele, aan zijn kant. Het betreft
het antwoord op de vraag: wat is het fundament van
het Christelijk Europa, en waaraan ontleent het zijn
rijke goederen?

Dit is ook de vraag voor onzen tijd, nu wij het schoon
gebouw zien wankelen, zooals dr Beerling 't zegt: het
wankelende Westen, welks staat en toekomst aller hart
thans met angst vervult.

Daar zijn nu christenen, ook de leiding der a.r.-
partij, die zeggen: daar moet een Europeesche eenheid
komen en daartoe moeten samenwerken: humanisten
en vrijdenkers, roomschen en protestanten. De Euro-
peesche beweging zal, dus sprak prof. G. v. d. Molen
op een samenkomst van den zgn. Europeeschen jonge-
renraad, moeten rusten op drie zuilen: de humanis-
tische, de protestantsche en de roomsch-katholieke
levensovertuiging. Ten onzent, dus deze geleerde, zijn
deze stroomingen het meest in harmonie.

Nu moeten wij wel onderscheiden tusschen de beel-
den: zuilen, en dan gaat het om het fundament, en
stroomingen, want dan spreken wij over invloe-
den.

Het wereldleven rust op het fundament van schep-
ping en herschepping. Wij belijden naar de Schrift, dat
het fundament van het Christelijk Europa is het werk
van den Christus der Schriften, de werking van Zijn
Woord, verkondigd door de getrouwe Kerk des Heeren.
Een ander fundament is er niet.

Het humanisme kan geen grondzuil zijn, want wie
dit aanneemt zegt, dat een der fundamente van het
leven is de heidensche afgodendienst. Dr Beerling
verklaart, dat elk modern handboek het Griekendom
aanwijst als een der vroegste grondslagen van de Euro-
peesche beschaving. Dat zou dan zijn het diepstlig-
gend fundament.

Naar de leer, thans verkondigd voor een jongeren-
raad die meent het leven te kunnen redden, is dan
daarop het fundament van de roomsche levensbeschou-
wing gelegd. Wat zeggen wij, dat de afglijding der kerk,
de loslating van Gods Woord, de synthese van heiden-
dom en christendom — want dat is Rome — een fun-
dament is.

Naar roomsche beschouwing is dit ook zoo, want de
heidensche wijsheid en mythologie, de afgodendienst
dus, wordt gezien als een voortrap van, een inleiding
tot het christendom.

Hier werd dan een fundament gelegd op een fun-
dament, of een zuil geplaatst naast een zuil.

En dan komt het protestantisme, d.i. een verworpen
Reformatie, er als een derde fundament of zuil bij.

Men zie nu niet voorbij, dat de a.r. politiek van onzen
dag op zulke gedachte dan rust, en dat de christelijke
vakbonden hun actie in nog sterkere mate op die ge-
dachte rusten doen. De zaak is dus wel zeer belang-
rijk. Want het gaat hier maar niet om een beschou-
wing, om een theorie, doch om een veel rumoer maken-

de actie, als vrucht van deze beschouwing. En zij, die
hun oogen daardoor laten verblinden, mogen zich wel
ernstig de vraag stellen: of dit denken en doen be-
staanbaar is voor het Woord van God en de daarop
berustende gereformeerde belijdenis.

Wij moeten deze gedachte met kracht verwerpen. Zij
is in den grond niet eens christelijk meêr.

Wij kennen en belijden geen ander fundament voor
gansch het leven, geen andere zuil voor het Christelijk
Europa dan de gehoorzame dienst Gods. Voor gansch
het leven en inzonderheid voor het Christelijk Europa,
zijn staat en maatschappij, geldt het Woord der
Schrift: want niemand kan een ander fundament leg-
gen dan gelegd is hetwelk is Jezus Christus. En ver-
wijzen wij naar I Tim. 2:19: evenwel het vaste fun-
dament Gods staat, hebbende dit zegel: de Heere kent,
die de zijnen zijn en: een iegelijk sta af van onge-
rechtigheid, dan kan men wel meenen dat dit geldt
van de kerk des Heeren — wat al niet juist is, omdat
de kerk gebouwd is op het fundament — en dit ook
in dien goeden zin beperken tot de kerk, maar hiermee
is waarlijk niet alles gezegd. Want de kerk Gods heeft,
zoolang zij getrouw bleef aan het Woord van haren
Koning, het fundament mogen prediken en daarop ook
doen bouwen voor het Christelijk Europa, waarom wij
mogen en moeten zeggen, dat dit Europa rust op dit
fundament en alleen ook den rijken zegen, de kracht
van zijn gebouw, dat God het schonk, kan behouden,
als het blijft wandelen in den weg van het Woord
Gods, luistert naar de prediking van de kerk, die dit
getrouw verkondigt.

Zegt men nu: maar ontkent gij dan de aanwezig-
heid van drie stroomingen, dan zou het de historie
en het heden weerspreken zijn, als wij zulks deden.

De apostel Paulus zegt in I Cor. 3:2, als hij het
eenig fundament voor heel het leven heeft gewezen:
een iegelijk zie wel toe, hoe hij daarop bouwt. Daar is
gebouwd met goud en zilver en kostelijke steenen,
maar ook met hout en hooi en stoppelen. Eens ieders
werk zal openbaar worden; want de dag zal het ver-
klaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt, en hoe-
danig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.
Dit machtige woord teekent heel de historie der Chris-
tenheid. Het is mogelijk, dat iemand, die dwaas ging
bouwen, zelf behouden wordt, doch alzo als door
vuur, n.l. dat hij erkent, dat zijn werk verkeerd was
en terugkeert, ootmoedig en schuldbeuwt, tot het
fundament, dat hij is blijven erkennen. Dat was het
werk van de kerk der reformatie. Als alle mensche-
lijke bouwsels wankelen en het leven in grooten nood
komt, kan God de Heere in Zijn rijke genade weer
Reformatie geven, die zeker ook afbraak is, n.l. ons
hout en hooi en stoppelen verteerd door het vuur der
weer gezonde prediking, maar als de mensch zijn bouw-
sels wil loslaten en terugkeeren tot het eenig ware
fundament, zal opnieuw een rijk leven voor den staat
en voor de maatschappij in groote vrijheid en gehoor-
zaamheid kunnen opbloeien.

Dat hebben wij gezien in de zestiende eeuw, toen
het heidendom het gansche leven weer dreigde te
overwoekeren.

Wij moeten, om de historie van het Christelijk Europa
weer goed te zien, allereerst hierop letten, dat de kerk
des Heeren met de prediking van Woord en sacrament
'n heidensche wereld inging, en dit vreeselijke heiden-
dom moest overwinnen en allengs terugdringen.

Het ligt voor de hand dat ook heidensche elemen-
ten bleven leven. Onze christelijke zending van thans
kan daarvan toch ook spreken. De gehoorzaamheid
ook der kinderen Gods is nimmer volmaakt.

En vergeten wij niet, wat het heidendom is: het is
maar niet iets achterlijks, het begin eener evolutie, de
laagste trap der beschaving, een staat van domheid,
waaruit dan onze trotsche beschaving allengs is op-
gegroeid.

Het heidendom is de natuurlijke mensch, die
zich keert tot de aarde, hier zijn wezenlijke woning wil
bouwen, de stad, die fundamente heeft, en uit de
eigen kracht de vrucht der zonde, het kwaad, wil
overwinnen, ja niet tevreden is met slechts mensch
te zijn, maar Gode gelijk wil worden. Dat zegt ons de
val, onze val in het paradijs.

En dat bevestigt heel de geschiedenis.

Ik herinner mij nu, hoe eenige jaren geleden ergens
een comité van deftige dames zich bezig hield, een
enkelen middag in de week met kleertjes te maken
voor een zendingspost, voor de arme heidenkinderen,
zooals zij het zeiden.

Eens in het jaar werden die kleertjes dan ter be-
zichtiging gesteld voor de gemeente.

Wijzigingen Handboek 1950

(Om tijd en onnoodige moeite te besparen, verzocht de
Redactie berichtjes voor deze rubriek rechtstreeks naar de
administratie in Goes te zenden).

Biz. 10 GRONINGEN. Adres kerkeraad: W. G. Beertink,
p.a. Kerkel. Bureau, Pelsterstraat 44, tel. 30717.
Kerkelijk Bureau (voor inzending van alle stuk-
ken voor den Kerkeraad, boekhouder, Synode-
archief en Justuscomm.): Pelsterstraat 44, tel.
30717.

Biz. 38 BRUCHTERVELD. Ds K. de Hoop is thans tele-
fonisch aangesloten onder nr. 4, Bruchterveld,
Postr. 474531.

Biz. 65 AMSTERDAM-CENTRUM. Adres diaconie: E.
Dik, 2e Kostverlorenkade 11 III, A'dam-W. I.

Nu werkten die dames niet allemaal even netjes. Er waren grove steken bij en toen de predikant ter plaatse ook eens kwam kijken, alles belangstellend inspecteerde, en men hem vroeg: hoe vindt U het, antwoordde hij: ik heb bemerkt dat sommiger uwer denken: het is toch maar voor de blinde heidenen.

Welnu — zoo denken wij wel eens meer, maar dat is totaal fout.

Heidenen zijn menschen als wij, en zelfs onder de zgn. primitieve volken, die naar het dan heet zeer laag staan, op de onderste trede van de ladder der beschaving, is er evenzeer intelligentie als onder ons. Het is niet onmogelijk dat menigmaal een geleerde onderzoeker er wordt tuschen genomen, waardoor wij dan allerlei verhalen krijgen, die fabeltjes zijn.

Deze arme primitieven zijn niet maar dom, maar zij zitten onder de natuur, die zij aanbidden en die zij vol zien van goden of duivelen. Maar zoo is het weer precies met de groote geleerden van onzen tijd, die Nietzsche volgen in zijn beschouwing omtrent het fundament voor alle leven. Ik hoop daaromtrent wel nader eenige treffende voorbeelden te geven. Zij zijn volvoerde rationalisten of irrationalisten, wat ten slotte gemeenlijk op 't zelfde neer komt. God de Heere heeft ook aan het Grieksche volk der oudheid zeer rijke gaven van denken, van kunst, en vormende kracht gegeven.

Ik herinner U maar aan de kostelijke artikelen over de klassieke oudheid, die in onze „Reformatie“ van zeer deskundige hand werden gegeven.

Dit Griekendom nu is als een machtige heidensehe strooming het leven blijven doordringen nadat de kerk had laten zien waar de fundamenteen liggen. Wij zijn in ons spreken en doen menigmaal nog meer heidensch dan wij wel weten.

Welnu — toen de kerk allengs onder den invloed van hiërarchie en mystiek weer naar het heidendom afgleed, en daarin een wedergeboorte, Renaissance, zag, gaf God de Heere het wonder der Reformatie. Terug naar het fundament. En aan de inzinking van de kerk der Reformatie tot allerlei protestantisme moesten wij wijten den val van onze dagen, het angstig wankelend West Europa, dat wij thans beleven.

Maar hoezeer spreekt ons nu de afval der christenheid toe als zij de leer der drie zuilen gaat volgen en daarop een vereenigd Europa bouwen wil. Ook dit is de weg naar het nihilisme, dat Nietzsche profeteerde, waarin de sterke mensch, niet gebonden aan eenige wet of regel, zich kan uitleven naar zijn dierlijke instincten.

Het is daarom goed, dat wij dezen wijze leeren verstaan: hij is niet ten onrechte de voltrekker van dit vonnis voor West Europa genoemd.

Maar nu de vraag: waarin had Nietzsche dan tegenover zijn tijd gelijk?

Daarover D.V. in een volgenden brief.

Met hartelijke groeten en heilbede uw toegenegen

MARNIX.

KERKNIEUWS

Aangenomen naar:

Twijzel, Cand. C. Trimp te Amstelveen.

Utrecht-N.-W., M. J. C. Blok te Berkel en Rodenrijs.

Bedankt voor:

Aduard, Arum, Barendrecht, Garreldweert, Hoek, Murmerwoude, Niezi-Kommerzijl, Noordbergum, Nijega-Op-einde-Suameer, Oud-Loosdrecht, Uithuizen en Winschoten, Cand. C. Trimp te Amstelveen.

Meppel, J. v. d. Haagen te Utrum.

Buitenpost, P. van Gorp te Musselkanaal-2e Exloërmond.

— DS J. BOSCH JUBILEERT. Op 25 Nov. gedenkt ds J. Bosch hoe hij vóór 50 jaar het ambt van herder en leeraar aanvaardde. Hij diende de kerken van Neebe,

Genderen, Steenwijk, Alveer, Westbroek, Grijskerk en Oudebroek en ging in 1938 met emeritaat. Door zijn boeken heeft ds Bosch in breeden kring bekendheid verkregen. En nog steeds schrijft hij. Vooral verdiept hij zich in de geschiedenis der kerk. De HEERE sterke hem nog in zijn laatste levensjaren.

— RADIO-UITZENDING VAN KERKDIENTEN. De deputaten, door de Synode van Amersfoort aangewezen voor verzorging van radio-uitzending van kerkdiensten, brengen het volgende ter kennis van onze kerken.

In hun laatste vergadering hebben genoemde deputaten besloten voor het jaar 1951 als regel slechts die kerken uit te nodigen een dienst te doen uitzenden door middel van de radio, die binnen een niet te wijden kring rondom Hilversum liggen. Tot dit besluit zijn zij genoopt, omdat het de Radio-Unie niet mogelijk is op Zondag hun menschen langer dan een bepaald aantal uren in de lijndiensten te laten werken.

Wanneer de auto van den technischen dienst naar verder afgelegene plaatsen moet rijden, zou het toegestane aantal zoogenoemde man-uren worden overschreden.

Verder deelen deputaten aan de kerken mede, dat het beschikbare kasgeld nog toereikend zal zijn voor het jaar 1951, zoodat zij van hun recht om aan de kerken een collecte te vragen voor 1951 niet behoeven gebruik te maken.

Namens deputaten voornoemd,

Ds D. VREUGDENHIL,

h.t. secretaris.

— DE GEREFORMEERDE VEREENIGING TOT BIJSTAND VAN EMIGRANTEN EN GERMIGREEDEN zal D.V. op Maandag 4 December a.s. een Ledenvergadering houden in een der lokalen van de Gereformeerde Zondagskerk te Amersfoort, aanvangend 1 uur n.m. In deze vergadering zullen de verslagen van den secretaris en penningmeester worden behandeld, terwijl ook bestuursverkiezing zal plaats hebben. Deze vergadering is uitsluitend toegankelijk voor Leden der Vereeniging.

— „FIDES QUADRAT INTELLECTUM“ OVER AMBON. Volgende brief is verzonden:

Aan zijne Excellentie, den Minister-president
Dr W. Drees. Plein 1813, no. 4, 's-Gravenhage.
Excellentie.

Het studentencorps aan de Theologische Hoogeschool van „De Gereformeerde Kerken in Nederland“, „Fides Quadrat Intellectum“ te Kampen, in vergadering bijeen op 16 November 1950.

belijde, dat de Hellige Schrift ook voor het staatkundig leven de volstrekt geldende norm is, ten eerste geschokt door de ernstige ontwikkeling in de door bruut geweld geliquideerde deelstaat Oost-Indonesië en het onrechtmatig optreden tegen het volk van de Zuid-Molukken,

overwegende, dat art. 209, sub 4 van de grondwet zegt, dat „de unie de rechtszekerheid der fundamentele menselijke rechten en vrijheden en deugdelijk bestuur zal waarborgen“.

dat art. 209, sub 6 zegt, dat „de Verenigde Staten van Indonesië zullen federatief zijn opgebouwd uit onderling gelijkwaardige deelstaten“.

dat in de accoorden van de R.T.C., die deze grondwetwijziging noodzakelijk maakten, het voorgaande mede is bepaald, waarbij de garantie is gegeven, dat de Verenigde Staten van Indonesië zouden worden voltooid naar de beginselen der democratie en met inachtneming van de menselijke rechten en vrijheden (art. 3 van het Uniestatuut);

dat de liquidatie van de deelstaten met geweld van militaire middelen door de regering van de R.L.S. is geschied in strijd met het ter R.T.C. bepaalde,

dat, zoals door Gen.-Majoor Behrens is opgemerkt in een nota aan de leden van de Ministerraad, van de Staten-Generaal en van de Raad van State, d.d. 8 Mei 1950 „de uitvoering van de regeling landstrijdkrachten dienstbaar is gemaakt aan de acties van de R.L.S. tot het brengen van de volken van de deelstaten in een positie, waarin van de hun toegezegde en door Nederland mede gearandeerde zelfbeschikking niets meer terecht kon komen“.

dat en door bovengenoemde regeling en door het negeren van het vóór 24 April 1950 herhaaldelijk gedane beroep tot toepassing van art. 2, lid 2 der Overgangsver-

eenkomen door de deelstaat Oost-Indonesië, H. M. Regering mede het Djokjase imperialisme metterdaad heeft bevorderd en dus wel zich mengde, zij het passief, als partij in het conflict,

dat de uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht op de in art. 2, lid 2 der Overgangsovereenkomst omschreven wijze voor de Daerah der Zuid-Molukken niet meer mogelijk was, terwijl de Nederlandse Regering en de Unie zich in laakbaar stilzwijgen hielden,

dat genoemde onmogelijkheid bevestigd is door het op 20 Mei 1950 bekend gemaakte besluit tot opheffing van de federale structuur en tot vestiging van de eenheidsstaat, welk besluit op 17 Augustus, de dag der revolutie, is uitgevoerd,

dat, voor het volk van de Zuid-Molukken, toen H.M. Regering en de Unie zwegen, de enige weg tot herstel van het onrecht en tot handhaving van het bij alle overeenkomsten vastgelegd zelfbeschikkingsrecht was die van eigen-richting,

dat het Ambonense volk Nederland en Oranje ruim drie eeuwen trouw heeft gedienst, zoals door H.M. Regering is erkend bij monde van haar Minister van Uniezaken en Overzeese gebiedsdeelen,

dat daarom H.M. Regering niet enkel belangstellend toeschouwer kan zijn, zoals genoemde Minister terecht heeft opgemerkt, maar mede verantwoordelijk is en rechtstreeks betrokken bij de status van Ambon,

dat volgens art. 208 van de grondwet de grondgebieden in art. 1 genoemd, slechts dan „op voet van gelijkwaardigheid zijn verbonden tot verzorging van de gemeenschappelijke belangen en tot wederkerige bijstand“, indien er waarborgen zijn „voor rechtszekerheid, de fundamentele menselijke rechten en vrijheden en deugdelijk bestuur“.

dat de Regering van Godswege geroepen is, het recht te handhaven, gegrond als dit is in de heerschappij van Jezus Christus, de Koning der koningen en de Heer der heren, door Wien de Almachtige God alle dingen regeert, zoals dit ook is uitgedrukt in art. 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, waar staat, dat „onze goede God, uit oorzaak der verdorvenheid des menselijken geslachts koningen, prins en overheden verordend heeft, willende, dat de wereld geregeerd worde door wetten en politien, opdat de ongebondenheid der mensen bedwongen worde en het alles met goede ordnantie onder de mensen toega“, verzoekt Uw Regering om stopzetting van alle militaire bijstand aan de R.L., zolang zij het recht verkracht (dit in overeenstemming met een uitspraak van de Minister van Uniezaken en Overzeese gebiedsdeelen, dat niet-nakoming van een bepaald onderdeel der getroffen regeling het wegvallen van de gehele overeenkomst zou meebrengen) en waar mogelijk militaire bijstand te verlenen aan het volk der Zuid-Molukken, tot herstel van zijn geschonden rechten,

voorts in Lake Success en te Djakarta met kracht op te komen voor het volk der Zuid-Molukken, en niet langer indirect mede te werken aan het terroriseren en uitmoorden van genoemde bevolking, als ook aan het verkrachten van het recht en de vrijheid, bij de R.T.C. overeenkomsten bedongen,

en tenslotte, gebruik makend van art. 13 van het Uniestatuut, zich te wenden tot het Uniehof van arbitrage, besluit bovenstaand schrijven ter kennis te brengen van de Minister-president en van het Nederlandse volk.

Bovenstaand aldus ten uitvoer gelegd hebbend, teken ik met gevoelen van de meeste hoogachting en verschuldigde eerbied voor Uwe Excellentie,

Voor de Senaat,

(w.g.) G. MULDER, h.t. Abactis.

Kampen, 17 November 1950.

— DRINGEND VERZOEK AAN ONZE AMERIKAANSCHE EN CANADESCHE ABONNEES! Mogen wij onze abonnees in Amerika en Canada vriendelijk verzoeken, (voor zover zij dit nog niet gedaan hebben) ons het abonnementsgeld op De Reformatie over den loopenden jaargang (1 Oct. 1950—1 Oct. 1951) te zenden? Het bedrag is f 10.—. Aan de Bank of het postkantoor kan rechtstreeks aan ons worden betaald. Wanneer zij aan ons verzoek niet voldoen, zal dit worden beschouwd als opzegging van hun abonnement en zal de zending van het blad aan hun adres worden gestaakt.

De Administratie van DE REFORMATIE te GOES.

Met dank aan God geven wij hierbij kennis van de geboorte van onze dochter

ELSIENA (Elsje).

J. FERKRANUS.

L. M. FERKRANUS—

TEN HAAF.

Singapore, 8 November 1950.

CHRISTELIJKE ENCYCLOPAEDIE

6 deelen te koop gevraagd voor f 45.—; Schrift en Historie en Kuyper, Ons Program met bijlagen. — Bij het zelfde adres aangeboden Kittel, Wörterbuch 4 dln + 5 afl. van D. 5 enz. Prijs nader te bepalen. Br. onder letter B, Bur. v. d. Blad te Goes.

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.
Reformatie f 3.—
Catechismus f 2.—

Alle terugzendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 • Schoveningen

De Drukkers van het Weekblad

DE REFORMATIE

drukken ook

UW DISSERTATIE

indien gij dat wenscht. Zij hebben hun sporen op dit gebied verdiend en kunnen U met raad en daad bijstaan. Alle dissertaties worden door hen met spoed en accuratesse gereed gemaakt, ook die in de klassieke en moderne talen.

Kom bij voorkomende gelegenheid eens met ons praten.

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., GOES

De Drukkers die het kunnen!

In het Rusthuis der Geref. Kerk te Harlingen is gelegenheid tot opname van een Echt-paar, of alleenstaand persoon.

Brieven aan SJ. AGEMA — Roptaweg 12, Harlingen.

Uw familiebericht

behoort zeker in „DE REFORMATIE“, vindt U ook niet?

Voor goede en goedkope Geref. lectuur!

In de brochure-reeks „WOORD EN WERELD“ is als 3e brochure aan de abonnees toegezonden

De „hoer“ in Openb. 17-19

door PROF. B. HOLWERDA.

Reeds verschenen zijn:

„DE KERK IN HET EINDGERICHT“

door PROF. B. HOLWERDA.

„DE BESLISSENDE STRIJD DER KERK“

door PROF. C. VEENHOF.

De prijs werd buitengewoon laag gesteld. Eén reeks van 8 brochures tezamen plm. 250 pag. omvattend, kost f 1,75. Bij getallen lager. Ook kunnen de brochures afzonderlijk worden geleverd, doch bij minstens 20 exx. tegelijk. 20 exx. kosten f 3.—, 100 exx. f 12.—. Speciaal willen we er de aandacht op vestigen, dat we deze brochures verzenden aan opgegeven adressen. Wie één adres opgeeft en f 1,75 stuurt, kan daarop rekenen.

Voortdurend, eenvoudige en Schriftuurlijke voorlichting blijft in dezen tijd van chaotische verwarring een dringende behoefte onder Uw bekenden. Deze brochure-reeks voorziet daarin. Profiteer ervan!

Alle bestellingen bij vooruitbetaling per giro of postwissel ten name van H. H. VAN DER LINDEN, Tulpstraat 62a, Goes, Postb. 537347.

Medewerke
Prof. P. D.
K. v. Huijs
Meulink, E.
Smilde, Gr.

Alle stu
aan: Pro
Adm.-ad

INHOUD. F
raadzaam
tuur-sacra
Supralaps
king, of w
Jezus Chris

Is

De geu
geven i
Nederl

Het ge
volk als j
althans o
omgekeerd
telijke war
Amerikaat
me. Als r
eigenlijk r
ningschap
een comfo
In dien
land. Vele
vrijheid v
Engeland.
1773 ontst
zelfde Mus
gesticht. I
vorderd o
algemeen
kelijke in
voor het p
de Engels
noegen, z
een algem
petitie na
weigerd, c
instelling
kwamen e
die tot d
der Amer
botsingen
riep het o
koloniën t
De politi
bij deze o
namelijk
der voorl
sophen vs
In de verl

„Wij b
dat alle
Schepper
vangen,
het stre
rechten
steld, en
nen aan
den — d
verderfel
beist de
we rege
die prin
zal orga
om zijn